

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ DRUŽINY

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: Školní družina při Základní škole a mateřské škole města Olešnice, příspěvková organizace

Adresa: Hliníky 108, Olešnice, 679 74
Ředitel ZŠ a MŠ Olešnice: PeadDr. Zdeněk Peša
IČO: 62073281
Vypracovala: Jana Ondriková
Telefon: 516463119
E-mail: skola@olesnice.cz
Vydán dne: 1. 9. 2015
Aktualizace: 4. 9. 2023

1. Poslání školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) poskytuje zájmové vzdělávání žákům 1. stupně ZŠ, především přihlášeným k pravidelné denní docházce.

ŠD je zaměřena na aktivní využití volného času žáků. Důležitý je požadavek dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, zajímavosti, pestrosti a přitažlivosti.

ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která se odlišují od školního vyučování.

Do ŠD mohou být dočasně umístěni žáci, kteří do ní nejsou přihlášení a vyžaduje to organizace školy, např. při dělených hodinách, v době kdy je z různých důvodů cíleně či neplánovaně přerušena výuka, při mimořádné žádosti rodičů, nesmí však být překročen nejvýše přístupný počet žáků v oddělení.

Činnost ŠD se řídí ŠVP a ŠD, skladbou zaměstnání a měsíčními plány.

Činnosti ŠD se přizpůsobují momentální situaci, řídí se počasím a ostatními vlivy.

ŠD naplňuje zájmy a potřeby žáků. Zabývá se aktivitami potřebnými pro rozvoj osobnosti, kompenzuje jednostrannou zátěž ze školy, duševní hygienu, má funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, preventivní, zdravotní, sociální a preventivní, rozvíjí schopnosti, znalosti, dovednosti, upevňuje sociální vztahy.

Oddělení ŠD jsou naplňovány do počtu 25 účastníků přihlášených k pravidelné denní docházce.

2. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se SVP mohou své schopnosti a nadání rozvíjet ve školní družině při každodenních činnostech, kdy jsou jim nabízeny i rozšířené aktivity.

Jsou integrováni do běžných pracovních skupin s tím, že jsou respektovány jejich individuální schopnosti a možnosti, doporučení PPP, SPC a dalších poradenských zařízení či odborníků. Zadávanými nadstandardními úkoly jsou podporováni mimořádně nadaní žáci.

Další možnosti naleznou v zájmových útvarech různého zaměření.

Po dohodě se zákonnými zástupci je umožněno žákům vypracování domácích úkolů a další příprava na vyučování bez pomoci vychovatelky.

Specifické pedagogické cíle pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře

- podpůrná opatření k začlenění do činností – speciální pomůcky, individuální péče
- činnosti respektující možnosti žáka – činnosti shodné na úrovni žáka
- specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka.

3. Materiální podmínky

Školní družina je součástí Základní školy Olešnice a nachází se v přízemí (1. a 2. oddělení) a v prvním patře nové přístavby školy (3. oddělení). Má k dispozici tři třídy (herny), vybavené počítači, herní konzolou Xbox 360, dále každá třída vlastní LCD televizor a DVD přehrávač. Na LCD televizi mohou žáci zhlédnout vzdělávací, výchovný či zábavný pořad. Počítačová technika slouží k rozvíjení získaných vědomostí a k procvičování postřehu. K vybavení dále patří široká nabídka společenských a stolních her, stavebnic, velké množství výtvarného materiálu, knih a dětských časopisů.

4. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují tři kvalifikované vychovatelky s letitou praxí v oboru. Odborné zaměření si prohlubují v akreditovaných kurzech i samostudiem. Vychovatelky jsou iniciátorky a průvodci žáků při činnostech, které motivují, navozují, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí. Vychovatelka probouzí v žácích aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost žáka, chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Tyto žádané jevy pak přiměřeně oceňuje a chválí. Vychovatelky během celého pedagogického působení rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků: zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být sám sebou, přizpůsobit se životu v sociální skupině i v multikulturní společnosti, pokládá základy pro celoživotní učení a schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot.

5. Formy vzdělávání

Činnost ŠD se uskutečňuje formami zájmového vzdělávání (pravidelná činnost, příležitostné akce, spontánní aktivity), umožňuje žákům odpočinek i přípravu na vyučování. Základním prostředkem činnosti ŠD je hra, která přináší kladné emoce, navozuje nové zážitky, prožitky, obohacuje jejich sebepoznání, vědomosti a dovednosti.

6. Cíle vzdělávání

- Rozvoj žáka, jeho učení, poznávání (návaznost na cíle vzdělávání 1. stupně ZŠ).
- Získávání osobní samostatnosti schopnosti.
- Osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času.
- Získávání klíčových kompetencí (souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které žáci získávají během několikaleté docházky do ŠD).

Kompetence k učení – učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá odpovědi, všímá si souvislostí, poznatky uplatňuje v běžném životě.

Kompetence k řešení problému – všímá si dění kolem sebe, rozlišuje správné a nesprávné, snaží se řešit situace, uvědomí si zodpovědnost za své řešení, započatou činnost dokončí.

Komunikativní kompetence – dokáže pojmenovat konkrétně, umí vyjádřit své myšlenky, ovládá slovní i mimoslovní komunikaci (gesta, mimiku). Žáci umí mluvit i naslouchat! Využívá komunikačních prostředků (televize, rádio, internet, noviny). Kultivovaně a bez ostychu komunikuje s vrstevníky i dospělými.

Sociální a interpersonální kompetence – samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu a šikanu. Spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Občanské kompetence – žák si uvědomuje svoje práva, ale i svoje povinnosti, respektuje práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu. Dovede se bránit a dovede bránit i druhé. Váží si tradic a kulturního dědictví, učí se je předávat dál.

Kompetence k trávení volného času – umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, své zájmy rozvíjí jak při individuálních, tak v organizovaných činnostech. Dokáže odmítnout nevhodnou nabídku pro trávení volného času.

7. Obsah vzdělávání

Činnostmi zájmových útvarů školní družiny rozvíjíme osobnost žáků, snažíme se nenásilnou a zajímavou naplnit o doplňování jejich znalostí a dovedností.

Vzdělávací oblasti :

I. Místo, kde žijeme – zná nejbližší okolí, orientuje se v rozdílech života v rodině, ve škole, ve společnosti, orientuje se v terénu a v okolí, chápe pojem kultura bydlení, nutnost úklidu a úpravy místnosti v družině i doma, podílí se na zvelebení prostředí družiny, vyrábí vkusné dekorace, je seznámen s lidovými zvyky a tradicemi, chápe odlišnosti a zvyky v jiných kulturních zemích, zná naši obec a její okolí, dopravní výchova – dbá na bezpečnost na cestě do školy a družiny, na vycházkách

II. Lidé kolem nás – chápe význam řádu a pravidel, dodržuje zásady vhodného a slušného chování i vystupování, zaujímá pozitivní vztah k rozvíjení a upevňování soužití a komunikace v kolektivu, ovládá slušnou mluvu a základy společenského chování na různých místech a v daných situacích, zapojuje se do besedování, povídání a scének, jejichž prostřednictvím poznává okolí i sám sebe, umí vyjádřit svůj názor, chápe pojmy vzájemná úcta, respektování, empatie a tolerance, pracuje s tradičním i méně tradičním materiálem, pracuje podle slovního návodu a předlohy, dodržuje vymezená pravidla – dodržuje čistotu při práci, pořádek na pracovním místě

III. Lidé a čas – ví, jaký je správný režim dne a snaží se o jeho dodržování, umí s časem nakládat a vážit si ho, využívá volnočasových aktivit, orientuje se v čase – používá hodiny, kalendář, internet, tak jde čas – chápe vliv času na život, přírodu apod.

IV. Rozmanitost přírody – pozoruje rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody, tráví čas v přírodě – vycházky a pobyty v přírodě, sleduje encyklopedie, umí nejen poznávat, ale také využívat přírodnin a námětů z přírody k nejrůznějším činnostem – ke hře, výtvarným činnostem apod., , pečuje o rostliny, některé pozná a dokáže pojmenovat, zná zásady chování v přírodě, pozná některá zvířata, dokáže je nakreslit a ví, co péče o živého tvora obnáší, ekologická výchova – chápe nutnost ochrany přírody

V. Člověk a jeho zdraví – poznává sám sebe, dbá na bezpečnost, osobní bezpečí, umí řešit problémy, je poučen o zdraví, nemoci, prevenci, chápe a splňuje pravidla osobní hygieny, předchází úrazům, umí ošetřit drobná poranění, chápe význam sportu, pohybových aktivit, radostně je prožívá, chodí na vycházky do přírody, dodržuje pitný režim, rozvíjí jemnou i hrubou motoriku

Propojení vzdělávacích obsahů oborů přispívá ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňuje proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

8. Pravidla chování, bezpečnost a hygienické podmínky

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu.

Pokud ŠD ke svojí činnosti využívá odborné učebny, řídí se příslušnými provozními řády těchto učeben.

Všichni účastníci se chovají v ŠD tak, aby neohrozili zdraví své ani nikoho jiného. Jsou na začátku docházky poučeni o BOZ. Nevolnost nebo úraz hlásí účastník okamžitě vychovatelce, která zabezpečí první pomoc a informuje telefonicky rodiče. Každý úraz je nutno evidovat do knihy úrazů (ředitelna školy).

Do ŠD žáci nenosí nebezpečné předměty a cennosti, škola nenese za ztrátu cenností odpovědnost.

Za žáka, který ve škole byl a do ŠD se nedostaví, vychovatelka nezodpovídá.

Doba pobytu v ŠD se řídí údaji na zápisním lístku, každá odchylka musí být písemná.

9. Podmínky přijímání uchazečů do ŠD

O zařazení žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy podle stanovených pravidel

- přednost mají nejmladší žáci (1., 2. a 3. ročník), žáci, jejichž zákonní zástupci jsou zaměstnaní, žáci, o které pečuje jen jeden ze zákonných zástupců nebo prarodičů. Počet žáků, které lze do ŠD umístit je dán kapacitou ŠD, která je stanovena na 25 účastníků (max. 25 žáků v jednom oddělení)

- zákonní zástupci přihlašují žáka na základě řádně vyplněného zápisního lístku (rozsah docházky, způsob a čas odchodu, zdravotní problémy, telefon), zápisní lístek předávají vychovatelce

- docházka je pro přihlášené žáky povinná, změny v odchodu se sdělují vždy písemnou formou (datum, čas a způsob odchodu, podpis).

- pokud zákonný zástupce požaduje, aby žák odešel ze ŠD sám, sdělí tuto skutečnost písemně vychovatelce předem; žáky nelze uvolňovat na základě telefonického hovoru

- odhlášení žáka ze ŠD musí být provedeno také písemnou formou

- žák může být na základě vychovatelkou podaného návrhu řediteli školy ze ŠD podmíněně vyloučen nebo vyloučen, a to zejména za neplacení poplatku, za opakované pozdní odchody ze ŠD, za hrubé porušování vnitřního řádu ŠD (neslušné, hrubé chování, ubližování a ohrožování zdraví ostatních účastníků, úmyslné ničení vnitřního vybavení ŠD).

10. Popis ekonomických podmínek

Provozní i mzdový rozpočet školního družiny je součástí rozpočtu základní školy.

Směrnici ředitele školy je dána výše příspěvku za zájmové vzdělávání. Finanční výtěžek je součástí rozpočtu a je z něj hrazeno materiální vybavení pro jednotlivé činnosti.

11. Délka a časový plán vzdělávání

viz.příloha č.1

Naše školské zařízení stanovuje délku sestavení časového plánu na dobu, kterou ve svém výhledu zvládne. Vzhledem k otevřenosti a dobrovolnosti zájmového vzdělávání jde v tomto bodě jen o deklarování nabídky rozsahu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.

Časový plán vytváříme celoročně a kreativně reagujeme na možné měněné podmínky, propojování, či přesouvání témat během dlouhodobé docházky účastníků do školského zařízení.

12. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je k dispozici u ředitele školy nebo na webových stránkách školní družiny. Je veřejný, nahlížet do něj může každý a pořizovat si z něj opisy a výpisy. Za cenu v místě obvyklou může obdržet jeho kopii. Cena je stanovena ředitelem školy.